

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelésügyi hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: uri-utca 9 sz.

(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 8-9 és d. u. 1-2-ig.)

Kiadói iroda: Városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor esütőtőkön östig.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

A dunántúli hirlapírók.

Szombathelyen f. é. szeptember hónapban rendezendő országos gazdasági kiállítás alkalmából azon üdvös ötletük támadt a szombathelyi hirlapíróknak, hogy jó lenne a kiállítás tartama alatt egy hirlapírói congressust egybehívni a dunántúli hirlapírók segélyegyletének megalakítása céljából. Az ötlet konkrét alakba öntetett, az indítvány a kezdeményezők által fölkaroltatott és a „Dunántúl“, és a „Vas megye“ szerkesztői fölhívást intéztek a dunántúli hirlapok összes szerkesztőségeihez! Kivétel nélkül minden lapnál s ezek munkatársainál élénk viszhangra talált a fölhívás; sőt a hangulatból constatálhatni, hogy még a nem hirlapírók, a nagy közönség is örömmel fogadja az eszmét s a valóztatására megindult mozgalmat és így mi sem akadályozza többé, hogy Szombathelyen megtartatik ez öszön a dunántúli hirlapírók első congressusa; sőt Szombathely város hatósága, valamint a megyei törvényhatóság vendégeiül fogadni készül a hirlapírókat!

Mi természetesebb minthogy lapunk is siet üdvözölni az eszmét, az indítványozókat és az előmunkálatok elkészítésére megválasztott bizottságot!

Mint a vármegye területén létező hirlap, mi is félig-meddig a vendéglátó háziakhoz tartozónak véljük magunkat s csak félig-meddig leszünk vendégek az értekezleten, mint pl. a háziúrnak legközelebbi rokona, vagy kebelbarátja. De ha e hasonlattal éltünk, azt tettük inkább azért, hogy jogczimet találjunk arra, hogy a Dunántúli hirlapírói Kongresszust mi köszegiek is fogadhassuk

vendégünkül falaink közt legalább egy kis — kirándulásra!

Az előkészítő bizottságnak szives figyelmébe akarnók tehát már most ajánlani, hogy programjába vegye föl a Köszegre kirándulást is; bizonyára nem fognak a congressus tagjai vidékünkön és közöttünk magukat kellemetlenül érezni! Ily kirándulások különben is szokásosak, és a vendégek egy része talán számít is ilyenekre.

Miután alig tétélezhető föl, hogy a szombathelyi rendező bizottság ezen ajánlott kirándulást programjából kihagyná, vagy fölvehetőnek nem találná, — ugyanazért és azon okból mert a bizottságtól határozott váiaszt fogunk kapni, — ma lapunk barátaihoz, a városi hatósághoz és a képviselőtestülethez is intézzük szavunkat és indítványozzuk, hogy társas életünk faktorai közül alakítsák egy rendező-bizottság, mely tegye meg mindamaz előintézkedéseket, mik a Szombathelyen összeülő dunántúli hirlapírói kongresszus tagjainak városunkban vendégekül illő fogadtatására szükségesek.

Nem akarunk itt részletekbe bocsájtkozni, az a bizottság dolga.

Használjuk föl a kedvezően kínálkozó alkalmat a dunántúli rész hatodik nagy hatalmának figyelmét városunkra irányítani és e nagy hatalom iránti elismerésünk, tiszteletünk és hódolatunk adóját a congressusi tagok mint amannak képviselői előtt lerövíni!

A nagy közönséget ugyan közvetlenül nem érdeklí ha a hirlapírók maguk közt segélyegyletet

alakítanak s e végből értekezletet tartanak! De miután ez értekezlet folytán a hirlapírók szolidaritása erősebb lesz, az anyagi biztosítás által a hirlapírói kar szellemi hatalma is növekedni fog: közvetve a nagy közönségnek szintén előnyére válik ha a hirlapírók kongresszusa eredményre vezet.

Köszeg nem maradhat ott el, nem huzódhatik sarokba, ahol vendégbarátságról, szivélyes fogadtatásról van szó; megmutatta ezt a dalárda 25 éves fennállása emlékére rendezett ünnepély alkalmából; és pillanatra sem kételkedünk azon hogy a szombathelyi írói congresszus fogadtatásánál is bebizonyítandja.

Hisszük, hogy indítványunkat örömmel fogadja és hazafias lelkesedéssel valóztatják úgy az intézők valamint városunk egész közönsége!

Szalutáljunk-e avagy fővegünket továbbra is megemeljük?

Lélektani alapon nyugvó tény az, hogy az ember belsejében táplált érzelmeit külsőleg is habár különféle módon nyilvánítja. Viseltessünk valaki iránt ragaszkodással avagy szeretettel, eme ragaszkodásunk s szeretetünket korántsem fogjuk magunkban elfojtani, hanem akármi módon annak külsőleg kifejezést adunk. Belső érzelmeinknek külső nyilvánulási módja különféle a más éghajlat alatt élő avagy más ősi szokásokhoz ragaszkodó embereknél. De ha figyelemmel vizsgáljuk, látni fogjuk, hogy érzelmeinknek külső nyilvánulási módja egyes népeknél hosszabb gyakorlaton alapszik, melyet egy avagy két, tán nem is irányadó személy hamarjában meg nem változtathat. Így például mily általános s hosszabb gyakorlaton alapszik az európai művelt

TÁRCZA.

A FALU ÁRVÁJA.

— A „Köszeg és Vidéke“ eredeti tárczája. —

Esküvőről jönnek
Útca hosszát várják,
A gazdag vőlegény
Még gazdagabb párját.

Az a szőke kis lány,
A falu árvája,
Isten tudja miért?
Nem áll az utcára?

Gyász kíséret indul,
Koporsót kísérnek,
Egy kis szőke lánynak
A szíve szakadt meg.

Annyian kísérik,
Annyian siratják,
Azt a szép halottat,
A falu árváját!

Visznek egy halottat,
Se harang se ének,
A Tiszából fogták
A halász legények;

Nem is temetőbe,
Temető árkába . . .

— Özvegy menyasszony jár
Sirva a sirjára . . . . .

Patonay Sándor.

A konviktus dormitoriumában.

(Humoreszk.)

A szekér kitűnő alkalmatosság, különösen, ha hosszú utat teszünk vele. Egyébb bajunk se történik, minthogy agyonráz, no de mindenki kedvére az ur Isten se tehet. Még az a jó is meg van benne, hogy nem kell félni vasuti szerencsétlenségtől.

Csunya novemberi nap volt, hogy ázva, fázva, de azért nyugodt méltósággal mértük végig négykerekű kocsisával a város kövezetét. Elérkezett a megváltás órája. Hat mérföldtől kezdve ugyanis csak emek a reménye tartotta bennem a lelket.

Egyenesen a konviktusnak tartottunk.

Szép emlékek kötötték az épülethez. Négy évet huztam ki benne, még pedig a javából. Jelzöt nem adok ez éveknél, mert ez kinek kinek subiectivitása szerint nagyon változó. Magyar ember azt szokta mondani: guszpus dolga.

Utódaim, jobban mondva leendő pályatársaim nagyon szívesen fogadtak. Kárpótolva érzem magamat a mult napok nélkülözése miatt. Sorra jártam a szobákat, sorra vettem a tárgyakat, melyek mind meg annyi tanui a letűnt időnek. S a mi a fő a dormitoriumokat se mulasztám el megtekinteni s egyuttal ünnepélyes fogadást tettem, hogy ma is oly józút alszom benne, mint annak idején. Nem kellett hozzá valami nagy mesterség, hiszen két éje nem hunytam be a szememet.

Mondhatom, jól töltém a délutánt. Pedig este még újabb meglepetésre virradtam. Négy társammal találkoztam.

S ki tudja, mi vaknak a napvilág, éhesnek a párolgó tál, színigazgatónak a bevétel, az talán konyit hozzá egy kicsit, minő mély értelme e szónak: pajtás. Öt éve nem láttuk egymást . . . . . Négy a régi gárdából! örömem leírhatlan volt.

Első szavam is az alvást illeté. Olyan nyugodalmas jó éjszakát akartam nekik is szerezni, minőt számomra már biztosítottam.

Nevettek.

— Talán csak nem aludni jöttél ide? — kérdé az egyik hahotázva. — Pedig lásd épen te kellettel volna még, hogy a kompánia teljes legyen. De csak magunk között legyen ez mondvá.

— S ti egész éjjel kártyázni akartok? — szörnyűkődém.

— No egész éjjel épenséggel nem, mindamellet a munkaszünet órája sincsen még kitűzve. Már le is foglaltuk a 21-ik számú szobát. Nos velünk tartasz?

Én csak ráztam a fejemet. Nem tudtam elképzelni, hogy legyen valakinek játszani kedve, ha én — már mint én, két éjjel nem aludtam.

Előadtam okaimat s ők nagy nehezen belenyugodtak.

A hálóterem a felső emeleten voltak egy sorban. Jó magam az elsőben helyezkedtem el.

Már előre is bízam a gondolattól, mily rangos alvást teszek. Pedig hát alighogy lehuztam magamat már is boszankodnom kellett.

Megjegyzem, hogy november vége járta, a dormitorium pedig more patrio fűtve nem volt.

Ilyenre persze nem számítottam. Fűtöttek-e nem-e akkoriban? oly messze nem terjedt emlékezetem, csak

népeknél mások iránti tiszteletünk akképp való kifejezése, hogy fővegünket tiszteletteljesen leemeljük akkor, midőn olyan egyénekkel találkozunk, aki iránt igaz tisztelettel viseltetünk. Mily szép nyilvánulása ez a tiszteletnek különösen éltesebb, érdemekben gazdag személyek iránt! Leföldjük előttük fejünket, hogy ezáltal magunkat mintegy megalázzuk, őket pedig magunk fölé emeljük. S ha ez így van, mit kell tartanunk ama a legutóbbi időben elhárapódzott, habár kucsával is történő köszöntési módról, melyet különösen gyerkőcök gyakorolnak érdemekben megőszült urak irányában? Annyi bizonyos, hogy nem találjuk széles e világon sehol, miszerint egyes gyerkőcök gyártották volna a tiszteletadás nyilvánulási módozatainak szabályait. Voltak s vannak most is fiatal uracsok, kik a tiszteletadás új módját, — mindenesetre vagy éretlen henczergésből vagy a többi közönséges halandótól eltérni vágyó mániából — hozzák be a polgári életbe, hogy t. i. fővegük szélenek megérintésével üdvözlők egymást. De mit látunk? Általánossá tudták-e tenni emez üdvözlési módot dacára nagy erőlködésüknek? Nem hinném, hogy csak szelesebb körben is sikerült volna ez nekik. Valamint a közmondás szerint egy fecske nem csinál nyarat; épp úgy az emberiség nagy számához képest tekintetbe sem jövő fiatalok sem fognak behozhatni egy új, az eddigittől egészen elterjedt köszöntési módot. Vagy igaz, őszinte tisztelettel viseltetünk azok iránt, kiket fővegünk megemlése által mintegy kitüntetni akarunk, vagy nem. Ha őszinte a tisztelet részünkről irányukban; úgy bizonyára eme tiszteletünk kifejezést fogunk adni a többi művelt ember által gyakorolt módon s nem fogjuk a fáradságot kímélni, hogy fővegünket tisztességesen megemléjük. Ha nem viseltetünk irántuk őszinte tisztelettel, ez esetben inkább hagyjuk el az üdvözlést egészen, mint oly utakhoz és módokhoz folyamodjunk, melyekben meg van minden, csak a tiszteletnyilvánításból nincs egy porszem is.

Ne akarjunk ferdeségeket bevinni a társadalmi életbe, hisz úgy is annyi a ferdeség, hogy a szolid alapokon nyugvó illetet már gyertyafényvel kell keresni.

X.

Jegyzőkönyv

felvéve a szombathelyi egyházmegyei rom. kath. tanító-egyesület közseg-esperes-kerületi körének 1889. évi május hó 16-án délelőtti 10 órakor a bozsoki kath. iskolában tartott gyűléséről.

Elnök: Pados Gábor. Jegyző: Módly János. Jelen voltak: Ngys. és ft. Major János tiszteletbeli elnök, prépost-esperes ur, ft. Kereselics Mihály német-gencsi, Mazaly János pősei plebanus urak, nt. Tömör Ambró közzei segédlelkész; Höffer Róza kisasszony, Közzei József, Lebenics Endre pártoló tagok; Blasits István, Szetnics István, Prisznyák Mihály bozsoki isksz. tagok mint vendégek; és — Üziker János váthi, Bencsik Károly tömördi, Sztrókay János söpzei tanítók rendes tagok kivételével — a kör köteles rendes tagjai.

A tiszteletbeli elnök ur 6 ngys. által olvasott ünnepeles szt-mise után körelnök üdvözlé a megjelent tagokat, az ülést megnyitá s a felveendő jkőnyv hitelesítésére Farkas Ferencz és Borosay Béla tagokat kéré fel.

A mult gyűlés jkőnyve felolvastatván, észrevétel nélkül hitelesítettett.

A körben beállott változásokat illetőleg elnök jelenté, hogy Lebenics Endre körjegyző ur pártoló tagul jelentkezett — Szalay Sándor volt rendes tag pedig f. évi január hó 28-án kiszervedett.

A kör a mily örömmel üdvözlé új pártoló tagját — éppen oly szomorú veszteségén és jkőnyvileg fejezi

ki részvétét volt tagjának korai elhunytá fölött. Nyugodjék békében esendes, hű sírjában!

Majd az egyesület házi ügyeit érinté elnök s előadta, hogy az egyesület II. értesítője az 1887/8. évről megjelent és hogy azokat a gyűlés folyamán ki fogja osztatni. (Megtörtént.)

Erre Wittinger Antal kartárs szót emel, hogy az értesítők csak a mai gyűlés alkalmából kézbesítettnek, bár azok a nyomdából már rég kikérültek, kívánta volna, hogy azok keresztkötés alatt korábban küldettek volna meg a tagoknak.

A körgyűlés halgatagon napirendre térve, az eddigi költséget kimelő eljárást helyeselte.

Elnök jelentéséi folytán olvastatott a közp. bizottságnak Szombathelyen, 1889. évi márczius hó 28-án tartott gyűléséről szóló jkőnyve s ennek kapcsán közp. pénztárosnak a mult 1888. évi jelentéséi az egyh. tanító-egyesület központi, az országos kath. tanítói segélyalapelbeli és az egyh. segély-egyleti pénztárak állapotáról illetőleg tudomásul vétettek.

Tárgyaltatott közp. pénztárosnak a kp. bizottság által általánosságban elfogadott és tanulmányozás végett a körökhöz kiküldött 13. pontból álló indítványa.

A körgyűlés egyhangulag elveti a céltévesztett indítványt és megütközik azon kiméletlenségen, mely az egyleti tagok személyisége — és tekintélyének minden kigondolható forum előtt való meghurcolásával akarja a tagsági díjakat behajtani. A merev alakosság ellenében a tartalmat hangsúlyozza s az egyleti élet zsarnoksága ellen védelembe veszi a tag egyéni jogát, jellemét és erkölcsi értékét. A körgyűlés azt tartja: a mely egyleti életben hiányzik a kellő lendület, az eszményért való lelkesedés, ott a tartalom helyett a merev alakosság lép előtérbe. Ez pedig hogy megtörténjék, sem nem ezélja sem pedig nem feladata egyletünknek; sőt inkább ezélja az: nem keseríteni, hanem a szeretetet és a szellemi munkálkodást az egyetemség alapjára helyezni, folkarolni, megnyerni azt, ki nem lelkesül, vagy közönybe merül. A körgyűlés nem az egyleti rend külső tényezőit kívánja megtámadni, hanem az egyleti életet fenttartó elvek alapjait óhajtja reformálni úgy, hogy az értelmi műveltség és az erkölcsi haladás színvonalának emelése s a hivatás szeretetnek és az érdeklőzősség tudatának kifejezése által szülessék meg — ott a hol még nem volna, — a tanítói jellem, becsület és az egyleti életért való lelkesedés. Ennek elérését kell megkísérteni — s az adminisztratív természetű vizsátságok önmaguktól fognak elenyészni. Tiltakozik azon felteves ellen, mintha az egyleti tagokra nem lehetne illendőbb és tisztesegebb uton-módon erkölcsiileg hatni. A körgyűlés kp. pénztárosnak tulszigorú s több pontban egymásnak ellentmondó indítványát önéretet sértőnek és alapszabály ellenesnek nyilvánítja. Ugyanazért a kp. pénztáros indítványa által érintett ügy tanulmányozására és javaslat-kidolgozására egy, — elnök, jegyző és Wittinger urakból álló 3-as bizottságot küld ki.

Szabó Ferencz körpénztáros a mult 1888. évi számadását bemutatván, kitünt, hogy 59 ft. bevétellel szemben 6 ft. 68 kr. kiadás merült fel, a minek levonása után maradt 52 ft. 32 kr. pénztári készletet a közp. pénztárhoz beküldötte.

A körgyűlés 59 ft. bevétellel szembeni 6 ft. 68 kr. kiadást térelenkint igazoltnak találván, körpénztárosnak az 1889. évre szóló felmentvényt megadja; egyuttal az országos segély-alap eddigi pénztárosának, Pados Gábor urnak pontos és lelkiismeretes kezeléséért — Major János prépost-esperes ur 6 ngys. indítványára — jkőnyvileg köszönetet szavazván, határozatilag kimondja, hogy az összes pénzek kezelését Szabó Ferencz körpénztárosra bizza.

azt tudtam, hogy növendék koromban az alváásra szánt időt a végső perczig megbecsültem és a harang helyett mindig szomszédom huzott ki az ágyból.

Hideg volt tehát, még a fogam is vaczogott bele. S nem volt mivel fődözöm.

Azaz hogy volt, de annak csak a kis ember ismeri a csinyja-binját. A magamféle pedig, ki megközelíti a fejebubájával az ölet, nem tud vele megbarátkozni. Rövid volt az isten adta. Ha államig huztam, a térdem állt ki, ha alább vittem, akkor csak a lábamat fődözém. Próbáltam a jószágot hosszában szélteben, nőni azonban csak nem akart. Ha a bundámat fölvittem volna, akkor még hagyján, hanem hát hiába legnagyobb szerencsétlenségemre lenn felejtém. Lemenni pedig nem volt szabad.

Ilyen körülmények közt adjon aztán valaki józan tanácsot!

Minden leleményességem elhagyott. A bajon gyökeresen segíteni nem lehetett, itt csak módozatokat kellett receptálni, mint a képviselőházban szokás, mikor a szavazatok a szónokot letorkolják. A módozat pedig abban állott, hogy miután az átmérő hosszúsága a két befogótt egyenkint meghaladja, tehát keresztbe vettem a dunyhát.

Egy órája fekszem már s még mindig olyan ébre vagyok mint a suszterinas, mikor a majsztram uram a hajába kapaskodik. Föltettem magamban, hogy most már komolyan Morpheus ő nagyságának karjaiba dülök. Az irigy sors azonban másként akarta.

Hangokat hallok, egyre erősbülő zöngéket, melyekre csak a legnagyobb optimista foghatja rá, hogy kellemes változtaikkal az általó dalokat helyettesíthetik. Én legalább olyanformán vagyok velök, ha már a zenénél vagyunk, mint az éjjeli zenével, ha a fuvola emelő ábrándjai helyett a duzzadt pofával fujt trombita marscha veri föl az álmódót.

Azonban min-e a körülírás? Elég rémesen hangzik a szó maga is. A teremben valaki hortyogott. Ennek marderejét csak az képes fölfogni, ki már maga is sze-

renesés volt egyszer e téren nemes tapasztalatokat gyűjteni.

Ez elől nincs menekvés, ez ellen nincs ótalom. Hiába dugjuk be fülünket, ugys csak egyre halljuk a szabályos időközönként ismétlődő dallamokat. A legnagyobb baj azonban abban áll, hogy nem találta meg föl azt a Krupp-fele ágyut, mely akkorát szólna, hogy andalgó ezimboránk lelkét a tulvilágról hamarjában a föld nyomoruságába vis zahozza.

Kinos perczeket éltem át. Azon tünődtem, nem volna-e jobb itt hagyni az ágyut s a kártyázó pajtásokat felkeresni? Ott sem alszom — az igaz, de hisz itt se tudok. Eddig az érvek még ellensúlyozták egymást körülbelül. Az a tudat azonban, hogy ott legalább nem mérgeledöm, véget vetett minden töprengésemnek. Elszántam magamat.

Épen föl akarok kelni. De hallga! mellettem perczeg valami.

— Jól van édes barátom — szóltam oda szomszédomnak, honnan a hang jött — csak gyujtsa meg azt a gyertyát. Ugy e maga se tud jelen helyzetünkkel megbarátkozni?

Nem felelt semmit csak folytatta még erősbben a perczegést.

— Ejnye de komisz gyűfája lehet, gondolám magamban. Eddig huszszor is lobbót vetett volna a kezemben.

Várok, várok, de az a szál csak nem akar tüzet fogni.

Végre megsokaltam a dolgot s oda léptem hozzá. Csak most volt ideje a csodálkozásnak, esze ágába se volt gyertyát gyujtani, hiszen aludt, mint a bunda s csak a fogát csikorgatta.

Szép társaság, annyit mondhatok. Most már nem gondolkoztam sokat, magamra rántottam öltönydarabjaimat s kerestem tapogatózva az utat.

Jó csillagzatom nem hagyott el. Szerencsésen elértem az ajtóig.

A jelen volt tagok az orsz. kath. tanítói segélyalapelbeli és a megyei segély-egyleti tagsági díjaikat az 1889. évre körpénztárhoz befizették.

Ezután Horváth József nagy-asszonyfai tanító, tagtárs ezimű dolgozatát olvasta fel: Minő eljárást kövessen a tanító, hogy a gyermekeknek előforduló rövidlátásnak, háterencegörbülésnek s egyéb testi bajoknak eleje vétessek?

E meglepő szakértelemmel és csinnal kidolgozott munkáért elnök a gyűlés nevében értekezőnek köszönetet mondott.

„Lehetséges-e a törtek tanítását tisztán tizedes alapon eszközölni?” — című s Balogh Endre tagtárs által kidolgozott értekezés felolvasása az ősi körgyűlésre halasztatott. Gyakorlati előadást a közzei tanítótestület egyik tagja fog tartani.

Az indítványok soránál felállt Módly tagtárs és előadta, hogy a tanítók, tanító-özvegyek és árva nyugdíj, segélydíj illetve gyámpénz iránti kérvényei és azok mellékletei, — hacsak szegénységi bizonyítványt fel nem mutathatnak, bélyegkötelesek, mely körülmény sok igazságtalan zaklatásnak szülőoka. Egy konkrét esetet hozott fel, melyből kitűnt, hogy egy tanító-özvegynek, mivel nem állították ki részére szegénységi bizonyítványt, segélydíj és gyámpénz iránti kérvényének felszerelése 25 ftba került.

Indítványozza: Tüzessék ki a legközelebbi körgyűlésre a nyugdíj, segélydíj illetve gyámpénz iránti kérvények felszerelése körüli eljárás nyilvános megbeszélés tárgyává, mely után a szerkesztendő utasítások az említett ügyeket illetőleg közöltessenek a legközelebb megjelenendő egyleti értesítőben.

Ez indítvány Major János prépost-esperes ur 6 ngys. indítványára egyhangulag elfogadtatott.

Az ősi körgyűlés Kőszegen fog megtartatni.

Melyek után elnök a gyűlést bezártnak nyilvánítja.

K. m. f.

Belföldi szemle.

— Igazságügyi reformok. Szilágyi Dezső igazságügyiminister ur programbeszédében az igazságügyi reform legelső feladatául a bírói szervezet kiépítését és megerősödését tekinti, mi végből a budapesti és marosvásárhelyi kir. táblák szétosztását szükségesnek tartja s a kúriai ügymenet állapotát szabályozni óhajtja. Egyelőre 30 kiegészítő bíró vizs be a törvényszékekhez a táblákhoz, valamint innen a kúriához szintén több bíró fog berendelni; az első folyamodású bírák összes számát tizzel szaporitandja. A reform másik akateleme a polgári törvénykönyv megalkotása s a büntető törvénynek novelláris uton megváltoztatása, melyekkel kapcsolatos a szóbeli és közvetlen büntető és polgári eljárás. — A fellebbezés a járásbíróiaktól a törvényszékekhez történik, honnét jogi kérdésekben a kúriához lesz felfolyamodás. Reformáltatik a bagatell- és esküdtsciki eljárás, a sajtószabadság érintetlenül hagyatik. Az ügyvédi rendtartásban meg lesz könnyítve az ügyvédi karból a bírói karba átjuthatás. — Az igazságügyiminister programját az ellenzék is zajosan éljenezték. — Varasdy Károly orsz. képviselő kívánja, hogy a gyakorlati bírói vizsgálatok szigorittassanak, a bírói kar az ügyvédi karból fölfrissíttessék s alügyészek ne az aljegyzőkből neveztesse ki, hanem a bírói és ügyvédi karok tagjaiból. Szóval a tartott beszédekből következtetni lehet, hogy helyes és üdvös reform-munkálatok indultak meg s rövid időn életbe léptetve lesznek!

A mint kilépek a folyosóra, koromsötétség vesz körül. A lámpásokat eloltották — az ég mécsesei pedig a holddal együtt felhősírjukban vergődtek szabadulás reménye nélkül: az éj sötétebb volt a bűnnél.

Kís léptekkel, habozva indultam meg, hogy valamiképp neki ne menjek a falnak. Biztonság okáért-e vagy csak gépiesen, nem tudom, de elég az hozzá megolvastam a lépéseket. A tizenhatszadiknál előretartott könyököm nem a legkellemesebben jött érintkezésbe a fallal. Ég annyit jelentett, hogy ne tovább!

Két lépést balra s a folyosónál vagyok. Innen már nem téveszthettem el utamat.

Eddig még minden jól ment. Szerencsétlenségem csak ott vette kezdetét, mikor a pajtások tanyájához értem.

Csukva volt az ajtó.

Aludtak, elmentek-e? — ez a két kérdés foglalkoztatott e pillanatban. Lassan azonban eszembe jutott, hogy hisz ez nekem tökéletesen mindegy. Rájok nem törhettem az ajtót. Avagy éjnek idején riadót fujjak, hogy az egész ház összefusson?

Megdondoltam magamat s kedvetlenül fogtam a visszavonuláshoz. Kénytelen kellett lenni indultam vissza a hálóterembe. Ez az egy választásom lehetett csak. Pedig más is volt.

A mint a lépéső felső fokán állottam, nem tudtam eléggé megbecsülni abbeli szerencsés gondolatomat, hogy megszámláltam, hány lépés ide a hálószoba? Az eszem csak nem hágy soha eserbe.

Oly bizton haladtam előre, mintha csak párbajozó feleknek mérném ki a distantiát. A léptek nagyságát illetőleg nem kufarkodtam, hiszen tizenhatsz lépést tehetek anélkül, hogy faltól kellene tartanom. Épen ajtóhoz érek.

Jól számítottam. Az ajtó előtttem s én habozás nélkül lépek be.

Világ persze nem volt, no de min-e is? Kinek már benőtt a feje lágya, az sötétben is megtalálja az ágyát.

Külföldi szemle.

— **Belgrádban** a volt miniszterelnök Garasanin „haladópartija” szervezkedő szervezetet tartott egyik vendéglő kerti helyiségében. A kerítésen kívül összegyűlt utcai nép — nyilván igazságok következtében — insultálta a bent gyűlésezőket, majd köveket hajgált be s midőn a haladó pártiak előlött megbotrányozva a néptömeg eloszlását kívánták, ez betört a kertbe s tetteleg bántalmazta az egybegyűlteket, kik legnagyobb részt az épülethelyiségekbe visszahúzódva elzárták magukat. A neki bősztült nép ekkor mindent tört és zúzott a rendőroket megverte, elűzte; majd berontott a haladó párt nyomdájába, melyet teljesen szétrombolt; elhúzódtak Garasanin lakására, ablakait bevették, butorait szét-hányták. Garasanin a várba menekült. A tömegek inzultáltak a külföldi konzulokat is és már épületeket akartak fölgújtani s légberöpíteni midőn katonai hatalom hosszas küzdelem után szétverte a lázongókat. Ezóta a rend helyre állítottatott.

— **A persa sah** körutat tesz Európában. Először is Angliába utazik, hol az alsóházban ki is lett jelentve hogy a sah utazása hivatalos jellegű és így póthitel utján fedeztetik ott tartózkodási költsége. 22 tagból áll kísérete.

Helyi és vidéki hírek.

— **A keresztjáró napok** körmeneteinek kedvezett az időjárás, hideg sem volt s eső is csak a harmadik napon kezdett esni a proceszsió vége körül. Mind három napon rendkívül nagy közönség vett részt az egyházi körmeneteken.

— **Új alapító tag.** Főtisztelendő **Vaszary Kolos** pannonhalmi főpát ur ő méltósága 100 forinttal a gymn. segélyző egyesület alapító tagjai közé lépett.

— **Az 5-ik huszárezred búcsúemlékűl** rendezte mult hó 29-én a fődött lovardában a lovaglástani dísz-előadást és utána este a bálházban a táncestélyt. A Sopronból lehozott katonai zenekar pont 5 órakor d. u. kezdte meg a műkedvelői előadást megelőző darabjait játszani. Műsor szerint első volt Erlanger báró egy éves önkényes ur aki előadásával a közönség tettségét megnyerte. Majd 20 lovas egyszerre produkálta magát igen sikerült mozdulatokkal; azután nyergeletlen lovakon gymnasticai mutatványok következtek. A 8 lovas által lovagolt francia négyes volt a műsorozat fénypontja az elegáns műlovaglást illetőleg. Kitűnt Szabó főhadnagy ur lovaglási ügyessége is. A némaképlet szintén igen sikerült volt s általában véve az egész igen kellemes élvezetet nyújtó mulatság volt, melyen nemesak a hivatalos közszegiek hanem a meghívott vidékbeliek is szép számmal vettek részt, hogy kivegyék részüket az élvezetből melyet Kappy főhadnagy ur kiváló ügyességű rendezésének lehetett köszönni. Este következett a táncmulatság, mely eltartott hajnalig, mikor a katonai zenekar is ébresztőt játszva vonult ki a vasuti állomáshoz. Az ünnepélyt előzőleg elterjedt azon hír, hogy Jenő főherceg ő fennsége is eljön, — nem valósult.

— **Úrge Ignác** kínai missionarius atya mult héten áldozó csüörtökön a helybeli szentbenedekrendiek templomában — miként ez előlegesen falragaszokon tudomásra hozatott — prédikációt tartott. Nagy közönség jelent meg hogy az ázsiai hittérítő színéről színre láthassa és hallgathassa. Úrge Ignác 1880-ban ment ki Kínába, melyet igazabban „Conko”-nak neveznek a bennszülöttek. Idehaza esztergommegeyi kath. káplán majd rövid ideig plébános volt. Mult évben az ottani

Megtaláltam, az igaz, de valaki szépeket álmodott benne.

Itt tehát felsültem. Kezdem elvemből kicsit engedni. Sötétben biz nem oly könnyű boldogulni.

Visszamentem az ajtóhoz, hogy újra megkeressem a tulajdonképeni irányt. Mind hiába! Oda értem honnan elindultam.

Jó phlegmával rendelkezem, de most igazán elhagyott a türelmem. Nem tudom minő arcot vágtam a dologhoz, sötét volt; de ha nappal meglátnak, minden bizonnyal rám fogják, bizony ennek is volna most káromkodó kedve. Mi türés tagadás, el is keritettem volna a könnyebbséget a ballábának.

Más nem volt számomra hátra, mint sorra járni a nyoszolyákat. Így csak ráakadok az enyéimre is.

Hanem hát nem akadtam rá. Csalódtam és ismét csalódtam. Akárhányat tapogattam, mind le volt foglalva.

Mit volt tennem ily körülmények között?

Petőfi juhásza bánatában nagyot ütött botjával a számár fejére, én pedig fölültem keserűemben egy hatalmas láda tetejére.

Ott kezdtem mérlegelni a nap eseményeit.

Bántam, hogy elhagytam kis falum csöndes magányát. Képzetelemben visszatértem mindennapi foglaltságaim körébe s ismét boldognak érzem magamat.

Ábrándjaimat a csengetyű hangja zavarta meg, mely reggel a keltő szerepét helyettesíté.

Fölbredtem én is, hiszen becsületesen aludtam. Csak most vettem észre a reggeli szürkület kétes világossága mellett, hogy bizony eltévesztém utamat.

A tizennyolcz nagy lépés kintonva belőle ugyan unnyi kicsinyt, épen felért egy dormitorium hosszával. Én tehát az első helyett a másodikba nyitottam.

Nó de azért cseppet se bántam. Hiszen beteljesedett a kívánságom, jót aludtam, ha mindjárt a láda tetején is.

Eöry.

katholikus telep püspöke által körutra küldetett hogy a Pekingben építendő szent István templom költségeire adományokat gyűjtsön. Egy kínai nagykereskedőnek 14 éves, Péter nevű fiával indult meg európai körutjára. Bejárta Angol és Franciaországot stb. s Péter fiú mindama nemzeteknek, melyek közt járt megtanulta anyanyelvét és ily ifjan nagy nyelv-ismereteket s tapasztalatokat szerzett. Hazánkba jövén, magyarul is megtanult és eléggé folyékonyan el lehet vele nyelvünkön beszélgetni. — Úrge atyának prédikációjára nem szent-beszéd, magasabb egyházi szónoklat volt hanem népies nyelvezetű elbeszélő előadása a kínai állapotoknak, melyekből kivilágított hogy mily óriási küzdelmeik vannak ott a hittérítőknök. Kína, vagy tulajdonkép Conko állam népe okos, eléggé művelt, de szívtelen pogány, ami kitűnik abból hogy gyermekeiket nagyobb részt kiteszik vagy épen születésükkor kitekerik a nyakukat; a nők társadalmi helyzete meg épen rabszolgai. A férj gyermekeivel a szobában étkezik; a nő leány-gyermekeivel a konyhában külön asztalnál étkezik. Az utcán a férjnek feleségével együtt menni vagy ezt utczán csak megszólítani is szegény és botrány. Ha a nő hal el, azt csak leányai sirathatják meg; ha a férj hal meg, őt tartozik az egész család siratni. — A hittérítők eskü a szeretet vallásának hatásával bírnak sikereket elérni a szívtelen kalmár szellemű nép közt. Az irgalmas nének a kített gyermekeket fölfogadják, ápolják, nevelik azon korig amikor azok maguknak szerezni tudnak. Ily állapotok közt nemes de nehéz hivatásuk van a missionáriusoknak; de belátható hogy a megtért hiveknek keresztény temploma is nélkülözhetlen szükségük van. — Tisztelendő Úrge atya városunkban e czélra 200 frton fölül gyűjtött kegyadományokat. Pénteken a déli vonattal városunkból tovább utazott a kis Péter fiúval, ki aligha el nem feledi nyelvünket mikorra Conkóba visszatér, mint elfeledé az angol nyelvet gyakorlat hiányában beszélni mikorra Londonból ideért. Megemlítendő hogy Péter fiú tökéletes kínai typos, olyan czopfot visel hogy akármelyik régi bürokrata megirigyelhette. Az exoticus látogatók a benézések vendégei voltak.

— **A gymnásiumi ifjúság** a mult héten osztályfőnökeik vezetése alatt a környéken tanulmányi kirándulásokkal csinált, mely alkalmakkor a katonai menetgyakorlatokat is kultiválják, ami természetesen nagyon üdvös intézkedés, mert a szemléltető ismeretgyűjtéssel az egészséges test mozgás általi erőfejlesztés is egyidejűleg elértek.

— **Leszámolás.** A tagsági díjat befizették a gymn. segélyző egyesület pénztárába: Blascheek Ede, alapító tag, 30 frtot, Chernel Kálmán a maga és boldogult Chernel Elek nevében 60 frtot, Sósfy Victoria urhölgy, mint alap. tag a hátralevő részt 20 frtot, Kern Vilmos, r. tag, 1888/9-re 2 frtot. Köszeg, 1889. május 29-én.

Kroller Miksa,
igazgató.

— **Hochsinger Soma** helybeli kir. aljárásbíró ur már átesett a krizisen s mint örömmel értesitenek a javulás útján van.

— **Záporosó.** Mult kedden hirtelen olyan záporosó támadt városunk fölött, hogy a hegyi vizek patakokban dőltek alá az erdő-utczán és a szigetbeli házak legnagyobb részt csak a gyors eltorlaszolás által menekültek az elöntéstől. Sok kertet nagyon eliszapoltak a hegyi vizek; kivált Kirchknopf kerti vendéglőhelyiségeit és tekepályáját. A szigetiek ily veszedelmektől eskis a levelező árkok rendezése és tisztántartása által menthetők meg.

— **Póstai hír.** Banits póstatiszt ur szabadságoltott néhány hétre; Rosner ur, ki Sopronból ide visszahelyeztetett, helyettesíti.

— **A polgári iskolai tanító kör** mult hó 31-én tartotta közgyűlését a polgári iskolai nagy teremben. Az ülés lefolyásáról jövő számunkban emlékezünk meg.

— **A közseg-szombathelyi vasut** részvényesei tegnap tartották ez évi közgyűlésüket. Terszúke miatt jövőre adunk tudósítást.

— **A „Concordia” daltársulat** pünkösdbétfőn f. hó 10-én a bálház kertjében, rossz idő esetén a termekben fogja táncmulatsággal kapcsolatosan tavaszi dalestélyét megtartani az új karmester Marton Károly ur vezetése alatt.

— **A muraszombati kisdudóv** czéljaira Kovács Károly ottani kir. aljárásbíró ur a „Muraszombat és Vidéke” volt szerkesztője 300 frtnyi alapítványt tett.

— **Új ovoda Szombathelyen.** Özv. Mészárosné arnő a kövi-utczában tegnap nyitotta meg ministerileg engedélyezett magán-óvodáját.

— **Tarcsa fürdő.** M. hó elején nyitották meg Tarcsát a szokott ünnepélyességgel. Az újításokhoz, melyeket ez idén észrevettünk, tartozik az ujonnan szervezett látkompak-csepregi zenekar is.

— **Öngyilkos gyermek.** Gersén m. hó 21-én egy 8 éves kanaszbojtár a mezőn egy cseresznyefára ostroma szíjjával felakasztotta magát, mikor megtalálták, már halva volt. Állítólag gazdájának szigorú bánásmódja keserítette el.

— **Az ideai termés** vidékünkön a gabonaneműekben igen kedvezőnek mutatkozik; a takarmány vetemények s a széna bőven fizetnek; ellenben, gyümölcs ételem véve gyér termést mutat, sok helyen pedig a hernyók által teljesen elpusztítottatott.

— **Öngyilkos öreg.** Nagy-Mizdón m. hó 24-én délután Baján György ottani 58 éves földművest a kertek alatt egy nyírfán felakasztva találták.

— **Felakasztotta magát.** Franger Károly az ezelőtt 7 héttel eltűnt rumpódi lakos volt községbíró hulláját f. hó 30-án találta meg felakasztva a rumpódi erdőben egy gombázó ifju. Holtteste már foszlásnak indult, f. hó 31-én volt az orvos rendőri vizsgálat, — mely öngyilkosságot constalált. Tetét a rajta hetek óta észlelt

elmezavarban követte el, azzal már előre kérkedett, hogy soha sem fogják megtalálni.

— **Uzoda a Gyöngyösön.** Fördők elég van Köszegen s talán aránylag sok is a fürdővendégek számához képest. — Hanem az ifjúság úszni tanulására ma egygyel több és kedvezőbb alkalmat szerzett Krancz malomtulajdonos ur, ki fürdőjét megnagyította és az úzás-tanításra úszó-mestert (talán úszástanítót? szerk.) fogadott föl.

— **Találós kérdések.** 1. (Mi a legnagyobb kín egy nőre? F. Ha úgy elreked, hogy nem bír beszélni! — 2.) Mi a valóperi keresetlevél? F. Jeladás a hadi leszerelésre!

— **Felsőhajítás.** Utón érte a záporosó Csapszóky uracsot; elkéserevde eként sóhajta föl: Ha ez a fölhőszakadás tokaji borból volna, — én meg lennék a magas Tatra tengerszeme, s ez a sok ceapp mind belém ömlenék; akkor csak kibékülnék evvel a sok vízzel!

— **Időjárás.** Meleg napok járnak pár nap óta a forróság valósággal kánikulai, a fürdősi évad teljes erővel megkezdődött. A Mick-féle gőz-, márvány- és kádfürdőket a vidéki közönség figyelmébe ajánljuk.

— **Pünkösdi kéjutazás** Budapestre és Bécsbe s vissza a budapesti menetjegy-iroda által rendeztetik. Köszegről indul június 8-án d. u. 6 ó. 10 p. Budapestre, II. o. 13 frt. 20 kr. III. o. 8 frt. 80 kr. Bécsbe indul június 9. reggel 5 ó. 15 p. II. o. 7 frt. 53 kr. III. o. 5 frt. 25 kr. — Megérkezés Budapestén június 6-én 7 ó. 37 p. reggel és Bécsben f. hó 9-én 8 ó. 58 p. reggel. — Jegyek az állomási pénztárnál válthatók s 14 napig érvényesek.

Déli vasut.

Folyó évi június hó 1-vel a déli vasut vonalain a nyári menetrend fog életbe lépni, mely alkalmából a Budapest (d. v.) és Pragerhof között közlekedő 201 és 202. sz. gyorsvonatok menetsebessége jelentékenyen emeltek, mi által a gyorsvonati összeköttetésben Budapest és Fiume (Abbaria) között Szt. Péteren át, továbbá Trieste, Velenczébe és Rómába Cormonson át és végre Karinthiába és Tiroiba Marburgon át lényeges javulás éretik el.

A 201. sz. gyorsvonat Budapestről 35 perczel később, az az esti 8 órakor fog elindulni s a 202. sz. gyorsvonat Budapestre 40 perczel korábban még pedig 10 ó. 20 p. d. e. fog érkezni. Mindkét gyorsvonatnál a jelenleg fenálló összes csatlakozások fenn fognak tartatni és Pragerhofon a bécs-triesti vonal fetár vonatjaihoz való közvetlen csatlakozást közvetítik, mely vonatok ismét Marburgban a karinthiai gyorsvonatokhoz csatlakoznak. A 201 és 202. sz. gyorsvonatok június hó 1-vel ismét Martonvásáron is fognak megállani.

A Budapest és Pragerhof között közlekedő 203, 204, 205 és 206 ugyszintén a Budapest és Kanizsa közötti vegyesvonatok is jelentéktelen változtatásokat szenvednek, még pedig: a 203. sz. vonat Budapestről 7 perczel korábban, azaz reggeli 7 óra 15 perczkor, és a 205. sz. vonat 10 perczel korábban, azaz 10 órakor este fog elindulni, míg a 204. sz. v. Budapestre esti 8 ó. 26 p.-kor, a 206. sz. vonat reggeli 6 ó. 48 p.-kor és a 212. sz. vonat Kanizsáról esti 6 ó. 24 perczkor fog érke ni Budapestre.

A Budapest-Székesfehérvár közti helyi vonatok szintén meggyorsítatnak s a 248. sz. vonat Székesfehérvárról reggeli 6 óra 50 p.-kor fog elindulni s Bugapestre reg. 8 ó. 58 perczkor érkezni, míg a 247. sz. v. Budapestről d. u. 5 ó. 35 p. fog indulni és este 7 ó. 50 p. Székesfehérvárra érkezni.

A Budapest és Kelenföld között közlekedő és a m. kir. államvasutak budapest-brucki vonalának vonatjaihoz csatlakozó összekötő vonatok szintén szenvednek némi változást, azonban a Bécsből és Bécsre, illetve Győről és Győrbe közlekedő m. á. v. vonatokhoz való csatlakozások fenn fognak tartatni.

Folyó évi június hó 1-vel a nyár tartama alatt a budapest-siófoki illetve füredi összekötés czéljából Budapestről d. u. 5 órakor naponta egy gyorsított személyvonat fog Siófokra elindulni s onnan Budapestre esti 11 órakor megérkezni, ugy hogy a fővárosi közönségnek kényelmes alkalom adatik Füredre való kirándulásokra.

Az ujszőny-székesfehérvári vonalon a fenálló menetrend akként fog változni, hogy a Székesfehérvárról jelenleg reg. 6 ó. 50 p. Ujszőnyre közlekedő vonat ezen állomásról 3 óra 25 perczel később, azaz 10 ó. 15 p. délelőt fog elboacsátatni, mi által a 203. sz. vonathoz Budapestről és a 202. sz. vonathoz Kanizsáról való közvetlen csatlakozás létesített. Ujszőnyben ezen vonat a m. kir. államvasuti 4 sz. gyorsvonatához fogja a csatlakozást elérni Bécsbe.

A jelenleg d. u. 3 ó. 58 p. Székesfehérvárról Ujszőnyre közlekedő vonat Székesfehérvárról a 201. sz. gyorsvonathoz Budapestről való csatlakozással fog közlekedni s e szerint Székesfehérvárról esti 9 óra 35 perczkor elindulni. Ujszőnyben ezen vonathoz közvetlen csatlakozása van a m. kir. á. v. 8. sz. vonatához Bécsbe.

Az Ujszőnyből Székesfehérvár felé közlekedő 711 és 752 sz. vonatok változatlanul fognak meghagyatni.

A kanizsa-bécsújhegyi vonalon a 303 és 304. sz. vonatok jelentéktelen módosításokat szenvednek. Ezenkívül a Szombathelyről Bécsbe közlekedő 307. sz. gyorsított személyvonat Szombathelyről 15 perczel később, azaz 5 ó. 55 p. (prágai idő) fog elindulni, mi által ezen vonat a m. k. államvasutak 602. sz. gyorsított és Győről Grázba közlekedő személyvonatával közvetlen csatlakozásban fog állni. Épügy Bécsből vissza Szombathelyre közlekedő 208. sz. gyorsított személyvonatnak is lesz közvetlen csatlakozása a 601. sz. vonathoz Győrbe.

A szombathely-köszegi helyiérdekű vasuton közlekedő 1601, 1603 és 1604 sz. vegyes vonatok szintén fognak a közvetlen esatlakozás fenntartása által feltételezett jelentéktelen változtatásokat szenvedni, míg az 1602, 1605 és 1606 sz. vonatok változatlanul fognak meghagyatni.

A kanizsa-bácsi vonalon a Kanizsáról Bács-felé közlekedő 604 sz. vonat amnyiban szenved változást, a mennyiben az Kanizsáról 20 perczel korábban, azaz 5 óra 28 perczkor reggel fog elindulni és Bácsra 7 óra 54 perczkor megérkezni. Bácsról a 603 sz. vonat 8 perczel később, azaz esti 8 óra 40 perczkor fog elindulni és Kanizsára éjjel 11 óra 35 perczkor megérkezni.

A teresovae-suhopolji-slatinai vonalon a 2111, 2113 és 2114 sz. vonatok csakely változást szenvednek, melyek által a esatlakozásoknál, Teresovác-Suhopolje állomáson Slatináról és Slatinára lényeges javulás áll be. A közvetlen kocsik forgalmánál szintén kellően tekintetbe vétetett az utazó közönség kényelme, amennyiben a budapest-pragerhofi vonal gyorsvonatánál egy I. és II. osztályu közvetlen kocsik fog Budapest és Villach között közlekedni.

Ezenkívül a Budapestről esti 10 órakor elinduló 205 sz. személyvonatnál, ugyszintén a Budapestre reggel 6 óra 48 perczkor megérkező 206 sz. személyvonatnál is Budapest és Dáruvár, valamint Budapest és Parkracz-Lipik fűrdőhelyek között egy I. és II. osztályu közvetlen személykocsik fog közlekedni.

A személyvonatok, ugyszintén a közvetlen kocsik forgalmára vonatkozó közlekedési adatok a már közzétett és t. é. június hó 1-jével érvényes menetrend-felragaszból vehetők ki.

Közgazdaság.

A sorsjegyekről.

(I. folytatása.)

Tulzott, ugynevezett „moralisták” azt a nézetet hangoztatják, hogy a sorsjegyek kibocsátásával a közönség játékdühe és könnyű szerrel való meggazdagodási vágya bűnös módon tápláltatik. De hogy ez a szemrehányás mennyire igaztalan, legjobban kitűnik abból, ha sorsjegyek minőségét vesszük vizsgálat alá.

A magyar és osztrák sorsjegyek, igen kevés kivétellel jó befektetési értékek, melyeknél a vevő mincs kitéve annak a veszélynek, hogy betétjét elveszti, hanem vagy jó kamatozást, vagy pedig a legkisebb nyereségy fokozatos emelkedése által még a tőkejét is noveli. Mindezek a mozzanatok csak a jó befektetési értékek jellegének felelnek meg.

Az igaz, hogy e mellett ezek a sorsjegyek még nyereségre is nyújtanak kilátást és az említett moralisták épen ebben látnak bőtkenőt. De az ilyen morál mindenkor nevetésesnek tartották; de kétszeresen nevetéses oly időben, mikor a meggazdagodás vágya az élet súlyos volta és viszontagságai miatt, igen természetes és megbocsátható valami. De ez a morál káros is, mert ez által befolyásolja az állam, lehetőleg kerülje a sorsjegykibocsátásokat, és ezáltal megfosztja magát eszköztől, melylyel a közönségnél tényleg meglévő jätékkedvet semlegessé, vesélytelenre toherne. A jäték maga főleg abból az okból erkölcselen, mert az embert arra csábítja, hogy ketes nyereségek nagy betéteket tegyen köczkúra, mely betetek mindazoknál kik nem nyernek, elvesz.

De ez a vesély az ugynevezett kölesönsorsjegyeknél nincsen meg, ez csak azoknál a kisebb jätékonyisági sorsjegyeknél van meg, melyek csak egy húzásnál jätésnek és azután értéktelenné lesznek, ambar a jätékonyiság ezeknél elég menő körülmény. Nincs meg ez a vesély azoknál a sorsjegyeknél, melyek éveken át, a míg csak tényleg ki nem sorsoltatnak, mindig értékpapirok maradnak.

A kamatozó sorsjegyek legjobban megfelelnek a befektetési sorsjegyek jellegének. A régebbi és kitűnő kamatozó sorsjegyeknél, mint az 54-es, 60-as és tiszai sorsjegyek, a vevőket leginkább az riasztja vissza, hogy a most már meglehetősen magas árfolyam jelentékenyen meghaladja a legkisebb nyeresémet, ugy hogy abban az esetben, ha az ily sorsjegy a legkisebb nyeresémmel húzódik ki, a tulajdonosok tőkevesztéséget szenvednek. Németországban már régebben azzal óvják magukat az ily vesélytől, hogy a biztosítás üdvös eszméjét átvisszik a sorsjegyekre is. Egyes bankárok ugyanis rendkívül csakely díjért magukra vállalják azt a vesztéséget, mely az árfolyam és a legkisebb nyereség között van és a kisorsolás esetén a tulajdonost érné. A biztosítás e nemével nálunk még nem foglalkoznak, mert a voltaképeni sorsjegy-üzlet még nincs elégé szervezve, hogy ez a biztosítás általánossá leh-tűn. A közönség ezért leginkább oly sorsjegyeket vásárol, melyeknél nincs kitéve az ily árfolyamvesztéségeknek.

A kamatozó sorsjegyek közül ezt az e önt most már csak a magyar jelz-loghitelbank 4%-os és az osztrák földhitelintézet 3°/₁₀₀-os nyeresémmel egy évelel nyújtják, és pedig azért, mert a legkisebb nyeresémmel való ki-orolás esetén még egy nyeresémmel is adnak, mely minden további nagyobb nyeresémmel huzáson részt vesz. — Ennek a nyeresémmel nyeresémmel a mostani tőzsdéi értéke 16—20 frt. között van, úgy hogy a legkisebb nyeresémmel való kisorsolásnál a tulajdonos nemcsak nem veszít, hanem még nyer is. Az osztr. földhitelintézet a napokban új ily nyeresémmel-logleveleket bocsájt ki, melyek e tekintetben még egy lépéssel tovább is mennek, amennyiben a kibocsájtó intézet közelezi magát arra, hogy azokat a nyeresémmel-szelvényeket, melyek az egész sorsjáték alatt egyszer nem csináltak nagyobb nyeresémet, hat hónappal az utolsó húzás után darabonként 10 frttal váltja be.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

— M. A. kérem ezimét és lakását szabatosan megjelölni — Cs. Gy. Prosit kirándulás! — M. J. A kéziratot jövőre korábban kérjük belüldeni! — M. I. A két „vetek” ugy nyer abszolválást, ha kötöttebb alakba szedi. — U. G. A „szerelem villámja” nemcsak nem gyújt, hanem meg se gyújtható! — K. P. Kiváncsi vagyokhallására; ugy mondja-e, mint hallá Sára?!

Felelős szerkesztő: **Csorba Géza.**
Kiadó-laptulajdonos: **Feigl Gyula.**

Nyilt-tér. *)

Köszönetnyilvánítás.

Köszégünk a folyó évi május hó 13-án dühöngött tűzvésznek martalékául esett. Ez alkalommal nem mulaszthatjuk el a trieszti általános biztosító társaságnak (Assicurazioni Generali) a gyorsan és pontosan eszközölt

kárfelvételeért és annak nyomban és legméltányosabban történt kifizetéseért leghálásabb köszönetünket nyilvánítani.

Létér (Lebenbrunn) Vas megye, 1889. május 23-án.
Weber Antal, s. k. Baumgartner János, s. k.
Grosinger Mihály, s. k. Grosinger János, s. k.
Grosinger Moritz, s. k. Bürger Mihály, s. k.
Weber József, s. k. Weber Mihály, s. k.
Heisenberger György, s. k. Weber Jeromos, s. k.
Weber Mihály, s. k. Baumgartner Mátyás, s. k.
Weber Terezia, s. k. Heisenberger József, s. k.
Weber Moritz, s. k. Osterbauer Teréz, s. k.
Osterbauer Mária, s. k.

Elöttünk

Létér község előljárósága:
Grosinger József, közs. bír.
Wagner József, előljáró.

(P. H.)

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

Június első napján az összes vasutak és hajók menetrendjei teljesen megváltoztak. E változások valamint számos újítás, rendes menetdíjak olcsóbb jegyek fűrdő és gyógyhelyekre, mérsékelt berletjegyek.

Ezekről csakis a magyar „UTMUTATÓ” ad teljes felvilágosítást.

Minden könyvkereskedésben, valamint az összes vasuti állomásokon kapható és megrendelhető:

Utmutato,

a magyar és közös közlekedési vállalatok egyedüli s hivatalos menetrendkönyvének

juniusi füzete,

a magyar, osztrák, közös és külföldi közlekedési vállalatok legújabb menetrendjeivel, hazai és külföldi utirányokkal, térképpel s sok hasznos tudnivalóval. — Ezen egyedüli magyar menetrendkönyv fölélegessé tesz minden más külföldi hasonló könyvet, miután ebben a külföldi utazásokra nézve ép oly pontos utasítások foglaltatnak, mint a hazalakra nézve, sőt a mennyiben a külföldi és idegen nyelvű könyvek Magyarországra nézve épen semmi vagy legjobb esetben csak nagyon hiányos felvilágosítást tartalmaznak, amál fogva azokat fölös is mulja. Az „Utmutato” a legmegbízhatóbb és a közlekedési vállalatoknak kizárólagos hivatalos menetrendkönyve, minden más utazási könyv, mely a hivatalos címet használja, ezt csak bitorolja s ezért óva intjük a közönséget az ilyenü külföldi könyvek megvételétől.

Az „Utmutato” ára 50 kr., póstán 60 kr.

Kiadóhivatal: Budapest, Podmanitzky-utca 17. szám.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta a főtisztelendő és kegyes „Benedek-rendü” szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondeban.
Prior: Dom Maguelonne.
2 spany érem:
Brüssel 1880 - London 1884
A legmagasabb kitüntetések.

Feltalál: 1373-ban Pier. Boursaud
tatott: Prior által.

A főtisztelendő és kegyes „Benedek-rendü”-ek fog-elixirjének mindennapi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vízben — megakadályozza a lyukas fogat, gyógyítja a lyukas fogat, melynek fehér és szilárdaságot kölcsönöz, s a mellett a foghúst erősíti és épen tartja.

Olvasóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk, a midőn figyelmüket ezen régi és hasznos készítményre felhívjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapított 1807-ben. **SEGUN Bordeaux** 106 és 108.

Füügynök: **SEGUN** Rue Croix de Sequoy.

Kapható minden nevezetesebb illatszerárú-kereskedésben, gyógyszerárú-kereskedésben, gyógyszerárú-(drogue) kereskedésekben.

Hirdetmény!

Ö császári és apostoli királyi felségének

XIV-ik magy. kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelme

még pedig annak két-tizedrésze a magyar hírlapírók nyugdíj-intézete javára, annak egy-egy tizedrésze pedig a vagyontalan államhivatalnokok özvegyei és árvái részére alakítandó alap, az ungvári közkórház, az országos nőiparogyesület, a háromszékmegeyi „Erzsébet, leánynevelő-intézet, a csikszerepai közkórház, a révkomáromi protestáns nőegylet, a magyarországi központi „Frübel nőegylet és az eszéki jätékony-nőegylet javára fog fordíttatni.

E sorsjáték összes, **8,967** ben megállapított nyeresémmel az alább következő játékterv szerint

		160,000 forintra rúgnak és pedig:			
1 főnyeresemény	60,000 frttal.	100 nyer. egyenk.	50 frttal,	5,000 frt.	Készletben.
1 nyeresemény	5,000 "	1200 sor.-ny.	20 "	24,000 "	
5 nyer. egyenk.	1,000 frttal,	2600 "	10 "	26,000 "	
10 "	500 "	6000 "	5 "	25,000 "	
50 "	100 "				

A húzás visszavonhatatlanul 1889. évi június hó 27-én történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a lottoigazgatóságnál Budapestben, (Post, fővámház, félemelet) hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre küldendő; valamennyi lotto-, sós adóhivatalnál, a legtöbb pósthivatalnál, a bécsi „Mercur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegeknél.

Magyar királyi lottoigazgatóság

Budapestben 1889. évi május hó 1-én.

Máriássy Sándor,

magy. kir. pénzügymin. osztálytanácsos és lottoigazgató.

Radeini

legtartalomsabb natron-lithion-savanyuforrás.

Kipróbált gyógyszer **hugysavas diathesis** (köszvény, homokkőpződés) továbbá a **gyomor, hugyszervek** (vese, hólyag) betegségeinél, a **légcsövek** idült **katarrhusa, haemorrhoidik** nemkülönbön a **sárgaság** bajai ellen.

Dr. Garrod, Biswanger, Cantini. Eze kísérletei bizonyították, hogy a **savanyas lithion** a **hugysavas** lerakódásokat leginkább képes feloldani a **homótt** származának a **radeini** savanyuviz nagy sikereit.

Radein gyógyhely.

Savanyuforrás és vasfűrdők főleg jó hatással köszvényes bántalmaknál, **hugyszervbajok**, vesztégenység, nőbetegségek és gyengeségi állapotokra stb.

Olcsó élelem és tartózkodás. Prospectust

(ingyen) a radeini gyógyhelyről és a savanyuviz szétküldését illetőleg szivesen küld a **Direction des Curortes Radein** (Steiermark.)

Mostanában gyakran fordul elő azon vissza-lés, hogy egészen más nem kevésbé jó savanyú vizek radeini gyuanánt hozzatnak forgalomba; figyelmeztetjük azért a közönséget, hogy csupan azon üvegek tartalmazzanak **valódi radein** amelyeknek dugójában a „Radein” név bevéve van.

Valódi Radeini savanyuviz kapható:
Waisbecker Edénél
Köszegen.